

TRST - Latinskoameriški filmi

O aktualnosti in iskanju identitete

Letošnji 36. festival bo v Starem pristanišču

Prizor iz kostariškega filma *El pajaro de fuego*

Barve, obrazi, nasprotja in zgodbe Latinske Amerike spet prihajajo v Trst. Na veliko platno se **od 6. do 15. novembra** vrača pester izbor filmov 36. festivala španskega oziroma latinskoameriškega filma, ki ga prireja Društvo za promocijo latinskoameriške kulture Apclai s podporo Dežele Furlanije - Julijske krajine. Če so se morali lani zaradi pandemije novega koronavirusa seliti na splet, se bodo letos »polastili«
dvorane Luttazzi v Skladišču 26 v Starem pristanišču, medtem ko bo otvoritveni večer potekal v muzeju Revoltella. Kaj se točneje obeta, sta v petek v palači Gopčević razkrila dolgoletna duša festivala Rodrigo Diaz in organizacijska direktorica Francesca Mometti.

Čeprav je bilo vse prej kot lahko, jih

Filmski poklon Luisu Buñuelu

je pandemija v marsičem obogatila; tako bodo tudi letos prisotni na spletnih platformah, sta povzela. Potrdili so partnerstvo s platformo Mowies.com, ki bo ljubiteljem filmov omogočila ogled več kot 70 del v Amerikah, Evropi, Veliki Britaniji in Italiji. Svoj sedež ima v Los Angelesu, uporabnikom pa dopušča, da tudi sami promovirajo posamezne vsebine in z njimi širijo ime festivala. Filme tekmovalnega programa bodo predvajali tudi na španski pretočni platformi Efilm, s katero je med drugim povezanih tisoč španskih knjižnic.

Organizatorji tržaškega festivala se lahko ponašajo še z novim prestižnim sodelovanjem, in sicer z muzejem državne zgodovine grada Chapultepec v mehiški prestolnici, kjer si je leta 1864 nadvojvoda Maksimilijan Habsburški uredil svoj двореc v spomin na ljubljeni Miramarski grad. Sekcija festivala Salón México je namreč izrecno namenjena Mehiki; sestavlja jo šest dokumentarnih filmov, od zgodbe pokrivala vladarja Moctezume do tiste slikarja Diega Riverre. Čez veliko lužo v Chapultepec pa se bo po istem kalupu prihodnje poletje selil tudi izbor italijanskih filmov. Apclai bo z njim tam promoviral Italijo in njeno kulturo.

VRNITEV DOMOV

Program festivala je vsekakor nadvse bogat. Po ustaljeni navadi so filmi porazdeljeni v deset sekcij. Ogle dati si jih bo mogoče v izvirniku z italijanskimi podnapisi. Tematsko izstopajo aktualne teme Južne Amerike in iskanje identitete, velik poudarek ima tudi žensko vprašanje, ki pa se mu ne posvečajo le režiserke, temveč tudi njihovi kolegi. V taki ali drugačni obliki se ponavlja motiv vrnitve domov, pa naj bo ta resnična ali metaforična, oblika preseganja težavnih družinskih odnosov, odkrivanje zemlje svojih prednikov, begunska zgodba ali kaj drugega.

Za zmago se v tekmovalnem programu poteguje štirinajst filmov. Veliko izmed teh je nastalo v državah z uveljavljeno kinematografijo, kot so Argentina, Čile in Mehika, zmanjkale pa niso niti

manj znane realnosti, od Peruja do Kostarike. Iz slednje prihaja *El pájaro de fuego* Cesarja Cara Cruza, ki obelodanja zgodbo najstnika s preteklostjo v poboljševalnici. V ospredju bo tudi zgodovinska vez med Španijo in Latinsko Ameriko. Javier Rioyo je na primer v filmu *Ángeles con espada* rekonstruiral obsedenost diktatorja Francisca Franca z nastankom monumentalne doline padlih (Valle de los Caídos) v bližini Madrida. Javier Espada pa je poskrbel za poklon nepozabnemu režiserju Luisu Buñuelu.

V sekciji sodobnih filmov prevladuje Argentina, ki je prisotna s sedmimi od skupno sedemnajstih filmov. Angel Giovanni Hoyos v celovečercu *Marea verde* prikazuje boj za legalizacijo splava, Jorge Croce v filmu *Stand up villero* tragedijo revščine v favelah Buenos Airesa (t.i. villas), Luciano Giardino je v delu *Joaquín, mi primón* strnil družinsko ljubezen do otroka z Downovim sindromom.

ISABEL ALLENDE, GARCÍA MÁRQUEZ IN DRUGI VELIKANI

Na velikem platnu bodo gledalci lahko tudi tokrat podoživljali veličino latinskoameriške književnosti, ki jo povzema šest filmov. Med temi pravo poslastico predstavlja *El año de la peste* (1979) o posledicah neizprosne epidemije, saj je scenarij podpisal kolumbijski velikan Gabriel García Márquez. Posebno doživetje bo tudi trilogija *Isabel*, ki jo je režiser Rodrigo Bazaes namenil življenjski zgodbi čilske pisateljice Isabel Allende. Tokratno retrospektivo so posvetili

scenaristu in filmskemu režiserju Cristiánu Sánchezu, ki velja za enega najpomembnejših predstavnikov čilske t.i. underground kinematografije.

Posebno poglavje predstavlja festivalska sekcija Shalom o judovskih poteh v Južni Ameriki. Peterico filmov iz tega izbora bodo v nedeljo, 7. novembra, predvajali v muzeju tržaške judovske skupnosti Carlo in Vera Wagner. Več podatkov o bogatem programu je na voljo na spletni strani cinelatinotrieste.org. (vpa)